

Opinion

Ardeleanul

Apare afară de Luni și zilele după sărbătorile zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

O statuie lui Avram Iancu la Arad

În primele zile de însuflețire națională s'a luat inițiativa — pe hârtie — pentru ridicarea unui monument marelui erou al deșteptării noastre Avram Iancu.

A fost doar un foc de paie, o idee frumoasă ca multe altele, rămase nerealizate, iar orașul dela granița vestică a țării Aradul cu întreg trecutul său, de care se mândrește, încă nu a ajuns nici după zece ani de stăpânire românească, să ridice un singur monument pentru venerația și cultul istoriei naționale românești.

S'au demolat, s'au îndepărtat statuele maghiare, dar locul rămas liber pe urma lor, e o sfidare a demnității noastre naționale, e o dovadă de incapacitate, lipsă de interes și fals patriotism, a celor cari avea chemarea să pornească acțiunea publică, pentru ridicarea unui simbol al vieții și libertății românești pe aceste plaiuri.

De sigur nu am așteptat acest lucru, dela directorul de bancă cu 3 milioane venit anual, nu am cerut-o nici dela arândătorii de moșii și păduri ale statului, ci o așteptăm dela frunzașii vieții publice de astăzi, — la putere, sau în opoziție, — cum vor fi și cari paremi-se toți își zic „naționalisti”, să se cugete asupra acestei datorințe.

Avem convingerea, că nici o

sufflare românească, nici o instituție de bun simț românesc din acest județ nu se va retrage a-și da obolul pentru ridicarea unui monument eroului martir Avram Iancu.

Să vedem, noul Consiliu al orașului Arad, de ce sentimente patriotice și naționale este condus?

Punem chestiunea neted, fără fraze patetice și fără să tîmâiem pe nime. Vom mai spune un cuvânt.

Schimbul de ratificări al tratatului italo-albanez

Roma. — Eri după amiază dl Mussolini și ministrul Albaniei la Roma au schimbat ratificările pactului de amicitie și siguranță dintre Italia și Albania, semnat la Tirana în 27 Decembrie 1920.

Actul consacra în mod definitiv pactul care strânge legăturile de amicitie și colaborare existente între popoarele italian și albanez pe bază de absolută independență și integritate a Albaniei.

Ministrul Albaniei a remis dlui Mussolini insignele Marelui Cordon albanez care a fost conferit Ducelui de către președintele Albaniei Ahmed Zogu. Dl Mussolini a remis ministrului Albaniei Marele Cordon al Coroanei Italiei.

Dela delegația permanentă județeană

Dl prefect V. Boneu, deși bolnav de vre-o șase zile, n'a încetat de a se interesa mai de aproape de toate chestiunile ce-i privesc activitatea și cari în orice împrejurări îi reclamă prezența. În tot timpul s'a ocupat cu studiarea diferitelor chestiuni, dând directive și ordine în consecință, fiindu-i principala preocupare a dezbate prin delegația permanentă județeană noile bugete comunale, înaintate în acest scop prefecturii județului.

În ziua de 25 cor. întocmindu-se delegația permanentă, dl prefect a dispus ca membrii ei să fie introduși în criteriile contabilității publice și pentru acest scop au fost puse pentru examinare și dezbateri două bugete și anume: a comisiei Curtici și Engelsbrunn.

Cu aceasta ocazie s'a constatat că, aproape toate bugetele comunelor, îndeosebi ce privește veniturile sunt alcătuite contrar dispozițiilor legii pentru unificarea administrativă, contra dispozițiilor legii maximului și contabilității publice, căci la venituri s'au avut în vedere dispozițiile referitoare la taxe, conform legii administrative și legii maximului art. 4.

S'a constatat că, aproape fiecare consiliu comunal a statorit taxe pentru un serviciu ca de exemplu: pentru incendii, serviciul pazei câmpului etc și că aceste venituri încasate în acest

scop, se foloseau la cheltuieli pentru serviciul administrativ, sanitar etc., lucruri, cari sunt condamnabile și posibile de pedeapsă.

Din aceste considerațiuni, delegația permanentă a retrimis bugetele comunelor interesate pentru a fi modificate conform dispozițiilor legilor în vigoare și îndeosebi în ce privește veniturile.

Iar în ce privește repartizarea taxelor pe locuitorii comunei, consiliile comunale au fost îndrumate de a-și înființa noul regulament referitoare la taxele comunelor, cari să corăspundă atât legii maximului, cât și legii noi administrative, cu atât mai mult că, deși avea dela punerea în vigoare a legii pentru unificarea contribuțiilor directe, a legii maximului, regulamente cari asigurau venitele comunelor și legea pentru unificarea administrativă, care asigură comunelor noi posibilități de venituri, se folosesc totuși de un regulament făcut înainte de aplicarea susnumitelor legi și cari serveau comunelor ca model pentru regulamentele cari urmează a fi făcute de ele însuși.

Sovietele nu participă la conferința economică a Ligii Națiunilor

Geneva. — Răspunzând invitației secretariatului Ligei Națiunilor, guvernul sovietic a refuzat să participe la Conferința Economică Internațională.

Mărgaia

— Legendă din munții lui Avram Iancu —

La doamna preoteasă era clacă de tors fuioare. Econoamele bune, torc toate fuioarele în postul Crăciunului, ca să fie tortul spălat, mândru coala, ca ceara cea galbenă. Pe când vine popa cu crucea, să aibe jirebile întinse ca să le stropească cu apa sfințită, căci acele jirebi, pe cari le-a apucat Boboteaza spălate, totdeauna umblă mai bine în război. Așa a fost aceea totdeauna și, așa va fi și rămănea, cine e vrednic e vrednic și pace!

Doamna preoteasă, de care vreau să vă spun, încă era o femeie tare harnică și isteță, și nu voia să-i rămână fuioarele până după Crăciun, ci a adunat femeile din sat, la clacă.

Intr'o chilie (cameră) mare, erau vre-o patruzeci de femei tinere și mai bătrâne, tocmai torceau așa, de gândea că se rupe pământul. Cele mai tinere cântau, cele mai bătrâne spuneau povești și glume, hazlăcuri.

Doamna preoteasă se îngrijea de-ale gurii. Porumb fiert... cum e obiceiul, a pus la foc de după amiază și părintele a adus fagure de miere. Prune uscate fierte (chisăliță), pește și ce a dat Dumnezeu și ce se cuvine în zilele de post, cu de toate s'a gătat doamna preoteasă și când era tot gata, intră și doamna și prinse fusul la caer, iar părintele dori, ca, lelea Saveta, să spună o poveste, zicându-i: »Știi dta, povestea aceea despre Mărgaia...«

Pentru explicație: în comuna Lupșa, jud. Turda, dela Câmpeni a treia comună, lângă râul Arieș, se află o stâncă, despre care poporul crede că acolo este locașul necuratului, aceasta stâncă mare, se numește Mărgaia. Toți locuitorii din Lupșa și jur, știu multe întâmplări, ce isprăveau dracii din aceasta stâncă, mai de mult...

Lelea Saveta însă, știa o întâmpla-

re foarte interesantă și pe aceea o dorea părintele din legendă, care zice c'ar fi fost un preot dintr'o comună din apropierea Lupșei, — să o știe.

...Apoi să auzim lele Saveto, să auzim cu Mărgaia. — Ce-i acolo și ce s'a întâmplat?

Lelea Saveta tuși, și se șterse de câlții ce i se lipiseră de buze, apoi începu povestea așa:

... A—apoi mă rog domnule părinte, aceea chiar așa a fost precum o voi spune, — că în Ofenbaia, a trăit un om bogat, care a avut trei fete frumoase, crescute tare pe apă puțină (d.smierdate), închipuite și cari se țineau tare faloase, către toți feciorii din sat. Pentru ele un fecior de român harnic și cuminte, nu era destul de bun ci, mai iute se uitau după străinii cari, poate că erau niște slujii, dar dacă erau „neștește” îmbrăcați, fetele rele, închipuite, credeau că sunt domni. Dacă erau din aceia la joc, cu vr'utul de român nici nu vreau să joace, numai cu domnișorii de aceia, cu frunză'n buze, pentru că, le intraseră gârgăuni

în cap, că ele să fac... doamne. — No apoi, destul și bine, că, — și dacă au fost... odată, tocmai a doua zi de Crăciun odată feciorii din sat joc, la care se adunară iute, toate fetele și... veniră și cele trei surori faloase. Feciorii, le poștiră la joc, dar ele nici nu voiră să audă de așa ceva. S'șteau la o parte și se uitau numai, însă în joc nu ar fi intrat nici una din ele, pentru o lumel Nu le plăceau de jucătorii din sat, cu sumane, opinci și una alta...

Colea către seară ce să vezi?, cine vine la joc?

Trei domnișori, încocotați, împintenați și... cum veniră, — deadreptul la cele trei fete închipuite se repeziră, luându-le în joc pe toate și trei. Faloase mai erau fetele mele, of-of! Se mândreau înaintea celorlalte că, ce cavaleri mai au, uitându-se pe furis și peste umăr la feciorii de român.

Fata cea mai mică, era — bugseama mai cu frică în Dumnezeu căci ea, a cam tras seama, că jucătorul ei, are cisme, cu pinteți prinse, numai deasupra și încolo..., are p'cior cu copită ca și caii. — I-a aratat aceasta Dum-

Drepturile imprescriptibile ale României asupra Basarabiei

— Cum înfierează „Le Temps” nota Sovietelor asupra tratatului franco-român. — Publicarea acestui tratat a fost primită cu bucurie în Jugoslavia —

Paris. — „Le Temps” comentează în articolul editorial nota sovietelor privitoare la tratatul franco-român.

„Le Temps” arată, că teza Moscovei este complet greșită în ce privește Basarabia. Acest pământ românesc a fost răpit poporului român în 1878, spre a fi anexat la imperiul rusesc. În disprețul oricărui drept. Revenirea Basarabiei la România a fost un act de justiție tardivă și reparația unei nedreptăți suferită în trecut. Această revenire s'a efectuat prin voinea exprimată categoric de reprezentanții populației basarabene. Într'adevăr. Adunarea aleasă de Basarabia a proclamat înainte de sfârșitul ostilităților independența acestei provincii față de Rusia și apoi unirea ei la România. Prin hotărârea luată în 1920 marile puteri au recunoscut noua stare de lucruri.

Tratatul franco-român, adăugă „Le Temps”, nu atinge întru nimic relațiile franco-ruse, căci recunoașterea unirii Basarabiei la România din partea Franței se făcuse înainte de reluarea rapo. turilor între Paris și Moscova. Căderea atență a tratatului franco-român este suficientă spre a convinge pe orice om de bună credință că afirmarea Moscovei, declarând că Franța încurajează tendințele agresive ale conducătorilor României, este contrarie spiritului și literei tratatului franco-român.

„Le Temps” încheie astfel: nimeni nu poate bănui în mod serios România că ar urmări scopuri de cucerire și dominație. Voința de pace a româniei este atât de hotărâtă încât n'a ezitat o clipă la semnarea tratatului încheiat cu Franța, ca să reamintească și să confirme prin protocolul anexat angajamentul permanent de neagresiune față de Rusia. Interpretările tendențioase nu vor putea amăgi opinia Europeană în privința caracterului adevărat și sensului real al tratatului franco-român.

„Journal des Debats” consideră că publicând nota de protestare, guvernul din Moscova a voit numai să facă un gest de intimidare. Argumentele notei n'au însă nici un temel.

Cum a fost primit tratatul de presa Jugoslavă

Belgrad. — Publicarea acordului franco-român a fost primită cu via simpatie în cercurile politice din Belgrad. Ziarele au comentat foarte călduros tratatul, subliniind că stipulațiunile acestuia sunt mult mai precise decât acelea cuprinse în acordul italo-român.

Ziarul „Vreme”, după ce constată că această punere la punct a rapor-

turilor franco-române era considerată necesară la Paris și la București, adăugă:

„Completând celelalte tratate de alianță, și amicitie încheiate de Franța acest tratat reprezintă o înfărire remarcabilă a legăturilor dintre Franța și Mica Antantă. Tratatul întărește în același timp politica pacifică a ambelor state. România subliniază astfel categoric sinceritatea intențiilor ei de pace și politica ei externă, sub rezerva justificată a integrității teritoriale. Tratatul întărește și mai mult încă bazele politice Micii Antante, în sânul căreia ca țară latină și în această privință aliata cea mai firească a Franței, România joacă un rol de primul ordin.

Puteam saluta foarte călduros aceste acorduri a căror publicare, producându-se în momentul unei oarecare încordări și neliniștiri în situația politică generală a Europei, contribuie la liniștirea spiritelor și întărește pozițiunea internațională a două țări cari sunt aliatale noastre.

Camera

BUCUREȘTI. — Azi și-a reluat activitatea Camera deputaților, fiind de față, dintre ministrii dnii: Mitilneiu, Goga, Cudalbu, Trancu-Iași și M. Ionescu.

Al. Gașpar din partidul național și dl Săveanu din partidul țărănesc au vorbit, primul în chestiunea școlii din Reșița, al doilea, la fel pentru școlile din Bucovina.

După discursul acestora dl Mitilneiu, comunică că, Joi va răspunde la interpeleziunile făcute în chestia apelanților unguri, deoarece dnii deputați abia, au primit broșurile cari cuprind discuțiile rostite la Paris de către apărătorii cauzei.

Di S. Bocu cere a se prezenta dosarul fundațiunii Gojdu, apoi se trece la ordinea zilei, discutându-se chestiunile referitoare la autonomia C. F. R.

Di Popescu expune într'un discurs foarte bine bazat și bine argumentat, susține cu veșemenea proiectul, aducând elogii celor cari, l-au inițiat, și încheie zicând că, guvernul are nevoie a controla mai deaproape această instituțiune.

Senatul

BUCUREȘTI. — Di ministru Berlescu a depus proiectul legii în care societăților cu capital străin li-se dă o nouă prelungire pe timp de un an în baza legii minelor.

S'a mai discutat chestiunea imunității dlui Hotinceanu și apoi senatorii s'au retras în secțiuni.

nezeu că era mai bună; și în tocmai bună vreme căci, abia a apucat să-și facă cruce, ...ce să vezi — cei trei jucători pieriră cu surorile ei cu tot.

Când s'au luat pe urma lor, n'au mai găsit, — decât un petec, din hainele surorilor ei, străuse între pietrele stâncii... bagseama aici au intrat cu ele smeii, fugind de frica feciorilor din sat. Să mă crede-ți, că aceia erau smeii! — Doi din ei și-au găsit soție, numai unul, al treilea nu. No, dară... ei că — așteaptă... până va mai fi nadeva v'ro fată așa fără minte, ca și cele două furate, cărei să-i fie mai drag de un perdevară, atrăin decât de feciorii bravi și harnici, feciori de român, din satul lor.

„Toate fetele ascultau smerite și când găta lelea Saveta cu povestea, toate clăcașele i-și făcuseră cruce zicând:

»Doamne-e e ferește-e-e și a-a-pără, pe tot omul de minte slab!»

Și, de ce se numește stânca aceea Mărgaia — întrebă părintele?

A-a-poi să vă spun și aceea dragilor... pentru aceea că, mă rog... feciorii, de câteori au văzut o fată fă-

loasă, todeauna au zis, răsând: »Lasă că, merge și ea, unde merg... ăia (unde merg aceia presc.) și de acolo a rămas ca, stânca aceea să poarte numele de: Mărgaia, adică locul unde stau ăia — adică smeii, cari vin să ducă fetele, cari se țin mărețe, de feciorii de român... se uită mai cu drag după cei streini de neamul lor.

Această stâncă este față'n față cu comuna Lupșea, din județul Turda-Arieș, iar la picioarele ei curge Arieșul.

Locul de târg din comuna Lupșea, este lângă drumul de țară, care trece chiar prin centrul comunei. Aici la capătul satului, — înspre direcția Baia-Arieșului — s'au ținut întotdeauna târgurile, la cari și marele nostru apostol: Avram Iancu, se ducea mereu și, cum zic bătrânii, ciasuri întregi stătea, răzimat de v're'un stâlp a gardului ce încunjura târgul, cântând cu iluierul, doinele sale, și privea frumoasa Mărgaia, ce se înalță falnică, predominând întreg ținutul. Când pleca dela târg, la

In chestiunea ridicării imunității parlamentare a dlui Bela Barabás

— Mărturia strâmbă dela Curtea de Apel din Timișoara

În ultima ședință din săptămâna trecută a Senatului s'a dat cetire unei adrese a ministerului de justiție, prin care se cere ridicarea imunității parlamentare a dlui Bela Barabás, ca să compară în fața Curții de Apel din Timișoara, acuzat de mărturie strâmbă.

Acesta este al doilea proces al dlui Barabás, pentru care i s'a cerut ridicarea imunității parlamentare. Câtă vreme cel diatăi i-a fost intentat senatorului ungar pentru un articol de investigație publicat în ziarul »Brassói Lapok», acesta este pur și simplu dezonorat.

Di Barabás fusese îndată după unire reprezentantul unei partide ma-

ghiare, într'o vânzare de casă și către un român. La o dată anumită când cumpărătorul i s'a înfășșat să-i pună la dispoziție restanța timă din prețul cumpărării, dl Barabás care între timp găsisse un cumpărător mai darnic, a refuzat să încheie mile formalități de vânzare-cumpărare, și fiind dat în judecată, a mărturisit patru ani într'un fel, iar pe patru ani a adus în fața instanței două ungueroaice, ca să mărturisească strâmb.

Procesul se va judeca prin Mar. după ce, la sfârșitul acestei luni dl Barabás se va fi înfășșat întâi tribunalului din Brașov pentru articolul din ziar despre care am vorbit.

Pentru noul consiliu municipal

— Afacerea loturilor de case —

O datorință de primul ordin al noului consiliu orășenesc al Aradului, — care, a venit în numele ordinei și a cinstei, — credem că este asanarea morală și revizuirea abuzurilor comise în jurul improprietății funcționarilor cu loturi de case.

Este îndeajuns cunoscut faptul, sau mai bine zis manopera pe urma căreia agentul liberal Muntean din Micălaca, a devenit stăpân și proprietar a două jughere teren pentru edificat, fost proprietatea orașului.

Societatea sportivă a cefeștiștilor din Micălaca, au primit un teren de 2 jughere în centrul Aradului, pentru scopuri sportive și ca Dumineca d. a. cefeștiștii să poată bate mingea, jucându-se la fotbal în Arad.

Titlu destul de comic, pentru improprietăre.

Dar nici prin gând nu le trecea cefeștiștilor micălcăni să se antreneze în Arad pentru olimpiada dela Paris, ci totul a fost numai o afacere alui Muntean.

Societatea sportivă din Micălaca căl ce s'a văzut cu terenul din Arad, l-a dat lui Muntean, în schimbul unui teren din Micălaca, a cărui valoare este a suta parte din valoarea pământului primit în orașul Arad ca improprietăre.

Și astfel mai dând târcoale, pe la Consilieratul Agricol, pe la Contenciosul Administrativ regional din Arad și mai ales în ministeriu la București, care în credința, că terenul din Arad este vecin și de aceeași valoare cu terenul lui Muntean din Micălaca, a aprobat schimbul, pe urma căruia Muntean s'a pomenit ca din cer, cu 2 jughere teren în mijlocul Aradului în valoare de 3 milioane.

Din acest teren, noul proprietar a făcut parțele, începând a vinde un teren de casă cu câte 300.000 Lei, la stră. Vedem astfel eludată întreaga intenția legii, de a improprietării funcționarilor români.

Nenumărați funcționari, ofițeri și au rămas fără loturi de case, pe urma Muntean din Micălaca, ori de afaceri să câștige 3 milioane și ajungă la locuri de case toți strășii și nechemajii,

Cazul s'a reclamat tularor autorităților locale, s'au înaintat memoriile părții funcționarilor la toate ministerele, s'a adus cazul în publicitate.

Să sperăm că noul consiliu va cere acest caz de interes obștesc, nând seamă mai ales de împrejurarea, că pământul cu care s'a spelează astăzi, a fost proprietatea sășii a orașului, expropriat pentru funcționari și nu pentru Muntean din Micălaca și toți strășii prișășii p Arad.

Serbătorile naționale

Evenimentele mari se întâmplă vremea se încheie asupra lor, dar, a țoria noastră e să nu le uităm.

Ca un drumeț obosit, ne oprim puțin și uitându-ne la drumul făcut și cel ce se întinde înaintea noastră, împrosptăm puterile.

Astfel de zile sunt prilejuri de culegere solemnă, de cugetare pioasă de bucurie demnă, de recunoștință și speranțe.

Trebuie să fie zile când ne simțim cu toții mai aproape, când uităm acele ce ne desparte pentru a vedea numai aceia ce ne leagă.

Aceleași amintiri, aceleași idealuri acelaș trecut și acelaș viitor...

N. Iorga

BIBLIOGRAFIA

Au apărut în editura: „Cartea Românească:

Povestiri din 1001 de nopți, în strată în culori, cartonată. Preț 60 Lei.

Cunoștințe folositoare Seria B Nr. 48. Rețete pentru gospodine prietoare la alimente de Maica Raluca Prețul 3 Lei.

Școala lui Chișchiron. Carte pentru copii, ilustrată de Florian Cristescu Prețul 28 Lei.

Pagini alese din Scrierilor români Nr. 207 Poesii de Cincinat Pavelescu Prețul 4 Lei.

De vânzare la principalele librării din țară.

Câmpeni, zic bătrânii că nu se oprea doar decât, la »crucea satului» care și astăzi este încă în bune condițiuni, între primăria comunală și biserica ortodoxă română, — într'o piață mică despărțită în două de un păraș, afluent al Arieșului.

Refăcută, pentru propagandă națională de: Sextus.

Balul costumat al Reuniun. Fem. Rom. din Arad

Tradiționalul bal costumat (costume naționale) va avea loc la 29 Ianuarie, în sala hotelului Crucea Albă.

Intellectualii români, cari din greșală n'au primit invitație, sunt rugați să se adreseze dnei viceprez. A. dr. Ispravnic ori secretarei Tulia Bogdan, internatul de fete str. V. Stroiescu 4—6.

INFORMATIUNI

Principesa Elena în Roma

Roma. — Azi a sosit aici principesa Elena a României, fiind primită în gară de către dl Lahovary și personalul legăției. Principesa este oaspele familiei regale italiene și este găzduită în Quirinal.

Serbarea zilei de 24 Ianuarie la școala sup. de Comerț Arad

Intrușiți în sala mare a școlii, corpului profesoral și toți elevii au asistat la desfășurarea unui program compus cu căldura dictată de marea zi: s'a început cu „Imnul Regal“ cântat de corul școlii, după care elevul T. Țucra a rostit o înflăcărată cuvântare ocazională urmată de două recitări din Alexandri și Coșbuc de elevii Tan C. și Zorîțiu C. apoi profesorul Marcov C. în cadrele unei conferințe a vorbit despre marile evenimente, cari au pregătit marea dela 1859 și a arătat, cari au fost binefacerile ei în legătură cu evenimentele istorice din 1918—19. Au fost răsplățiți cu vii aplauze.

Programul s'a încheiat cu frumosul marș pt. corul bărbătesc al lui I. Vidu „Marșul libertății“ cântat de corul școlii sub conducerea dlui prof. T. Selagian.

Ziare confiscate

București. — Dl Pascu Dan, Comisar Regal, a ordonat confiscarea ziarelor Lupta și Adevărul din București, pentru că, au publicat articole nepermise.

In atenția populației orașului Arad

Se încunoștințează Onor. public, că în ziua de 27 Ianuarie 1927, dela ora 9 seara până dimineața la orele 5 pentru legarea filtrelor noi, servirea apei se va sista în întreg orașul.

Chestia reprezentantului evreilor în Senat

Comisiunea pentru verificarea titlurilor senatorilor s'a întrunit eri sub președinția dlui general Coandă și a luat în discuție, cazul reprezentantului cultului mosaic dr. Niemirower contra căruia Senatul a primit mai multe contestațiuni.

Se știe că în legea electorală s'a stabilit ca până la voarea regimului cultelor reprezentantului ritului mosaic să fie desemnat de comunitatea din București, ori contestatorii susțin că marile rabin dr. Niemirower, nu este alesul lor, ci rabinul dr. Schor.

Comisiunea Senatului a impus atât dlui dr. Niemirower, cât și contestatorului să se înțeleagă asupra reprezentantului lor în Senat, în caz contru locul va rămâne vacant până când se va vota noul regim al cultelor, în baza căruia are să se facă alegerea unui reprezentant autorizat.

După procesul catalanilor

Riccioni Garibaldi și colonelul Macia, cari fuseseră condamnați la câte două luni închisoare, au fost puși eri în libertate, deoarece detențiunea preventivă a trecut pedeptsa. Guvernul a decis că toți condamnații să fie expulzați din Franța. Colonelul Riccioni Garibaldi va trebui să părăsească teritoriul Franței în termen de șase zile. Ceialalți condamnați au termen de o lună.

Colonelul Macia a declarat ziarelor că va pleca în Elveția, și că speră să poată reîncepe în curând lupta împotriva regimului din Spania.

Garibaldi a anunțat că atât el, cât și frații săi vor înapoia președintelui Dourmergue decorațiunile franceze obținute în cursul războiului, în semn de protestare contra procesului său.

Garibaldi va pleca la America unde își propune să justifice acțiunea sa.

O indelicată față de Suverana României înfierată de un ziar german

»Deutsche Allgemeine Zeitung« publică un articol de fond prin care exprimă regretul că într-o așa zisă revizuită politică ce se reprezintă pe scena unui teatru din Berlin, se ironizează călătoria Reginei României în America. Ziarul găsește că o asemenea procedură nu are nici un sens și este lipsită de gust.

Doliul Bulgariei pentru împărăteasa Charlotta

Sofia. — Curtea Regală bulgară a luat doliu pentru zece zile, pentru moartea împărătesei Charlotta. Dineul diplomatic și recepția, care trebuia să aibă loc astăseară la Palat au fost amânate pentru 3 Februarie în semn de doliu.

Câți analfabeți are Spania

Madrid. — Cu ocazia ultimei scrisori din Spania s'a stabilit că, 25 procente din populația țării este analfabetă și că, în unele părți numărul celor cari nu știu scrie și citi se ridică la 92 procente.

Execuții în Angora

Angora. — Tribunalul independent a condamnat la moarte opt indivizi, dintre cari cinci eri dimineața au și fost executați. Trei condamnați au desertat însă și pe aceștia i-au condamnat în contumelism.

26 grade sub zero în regiunea Donețului

Berlin. — În regiunea Donețului, din cauza frigului aspru, care a trecut de 26 grade sub zero, exploatarea minelor de cărbuni a încetat cu desăvârșire.

Din Durazo

Guvernul albanez a autorizat funcționarea liceului român din Durazo.

Progresele telegrafiei în Anglia

Londra. — Compania telegrafică „Eastern Telegraph Company“ a realizat o importanță dezvoltare în sistemul de cablograme de care se servește. Astfel eri, mulțumită noii invențiuni a putut schimba mesagiile între Londra și Capetown pe o distanță de peste 850 de mile. Efectul accelerării, mulțumită noii invențiuni, a putut fi constatată când numai două minute dela transmisiunea din Londra s'a putut primi răspunsul dela Capetown.

Convențiunea româno-jugoslavă asupra regimului proprietății

Belgrad. — Ministrul de externe Perici și ministrul României dl Emandi au schimbat eri instrumentele pentru ratificarea convenției asupra regimului proprietăților în zona de frontieră. Această convenție a fost încheiată între Jugoslavia și România la 5 Iulie 1924.

Exportul materialului de război din Germania

Berlin. — Negocierile, cari au urmat la Berlin între reprezentanții guvernului german și comisiunea militară de control interalial în privința exportului materialului de război semi-fabricate, s'au terminat eri printr'un acord complet. O lege în sensul acestui acord va fi depusă în curând la Reichstag.

Armata lui Wu-Pey-Fu complet înfrântă

Berlin D'n Peking se anunță că armata lui Wu-Pey Fu a fost complet înfrântă de trupele cantoneze.

Furtună pe Marea-Neagră

Constanța. Vapoarele stau de aproape o săptămână în portul nostru, și din cauza furtunei ce băntuie pe Marea-Neagră, n'a mai sosit nici un vapor.

Vasele încărcate cari trebuiau să părăsească portul Constanța și-au amânat plecarea până ce furtuna se va potoli.

Ni se anunță, că un vapor venind pe Dunăre, a fost aruncat de furtună pe uscat, la 10 mile nord de Constanța în dreptul punctului Caraorman.

Avion grec capturat de bulgari

Sofia. — Un avion militar grec aterizând pe teritoriul bulgar în apropiere de Petritch, autoritățile bulgare dela frontieră au reținut pe aviatori și aparatul.

ECONOMICE

Reprezentanții industriilor

și noul tarif vamal

Se cunosc condițiunile în cari au fost elaborate până în anii din urmă tarifele noastre vamale. La confecționarea lor a prezidat mai mult o concepție birocratică și deci pur formalistă fără să se țină seamă de interesele industriei și comerțanților și consumatorilor români.

Tarifele vamale de până acum nu oglindeau credincios situația noastră economică și mai ales nu constituiau o reglementare echitabilă a intereselor fiecărui industriaș din România. De aceea ne-a fost dat să vedem tarife cari n'au fost aplicate.

Noul tarif vamal care se lucrează actualmente la ministerul de finanțe este inspirat de o altă concepție.

El tinde să armonizeze toate interesele și în special să acorde protecții acelei industriei cari le merită.

Invit țiile se vor face prin „Uniunea Generală a Industriașilor din România“.

În acest scop săptămâna viitoare Oficiul de Studii va convoca la minister pe reprezentanții industriilor clasate pe grupe pentru ca aceste să-și spună cuvântul lor cu ocazia punerii bazelor noului tarif vamal. Vor fi discutate toate chestiunile în legătură cu deuseurile, protecția industrială etc. în vederea întocmirii tarifului într'un spirit cât mai documentat.

Cunoștințe folositoare pentru gospodine și gospodari

Păstrarea cărnii pe timp de vară.

Se poate păstra carnea pe timp de vară dacă o ținem într'un vas plin cu iaurt sau cu smântână, având grija să punem deasupra o greutate pentruca să fie complet acoperit. Carnea se poate păstra în felul acesta 8 zile chiar. Când vrem s'o gătim, o spălăm și o ștergem bine.

Alt mijloc: O învelim într'o pânză înmuiată în oțet, și astfel o punem la un loc răcoros.

Alt mijloc: Se acoperă cu praf mărunț de lemn (magal). Când voim s'o pregătim o spălăm bine în câteva ape.

Frăgezirea cărnei.

Vitele bătrâne, sau cele rău hrănite, au totdeauna carne tare. Pentru a o frăgezi, se procedează astfel: După ce s'a fiert carnea și s'a curățit spuma, toarnă (ca pentru 5 kgr. zeamă de carne) o lingură de spirit sau de oțet. Cea mai vânoasă carne devine fragedă fără să capete miros de alcool.

Cârnații, slămina, șunca, să nu prindă mușegaiu.

Trebuie să se ia cu un fel de aluat făcut din sare pisată mărunț de tot și un vârf de cuțit salicil.

Când voim să pregătim mâncare din ele, se ține câva timp în apă rece.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Deschiderea dela 26 Ianuarie 1927

Berlin	123.05
Amsterdam	207.60
New-York	519.20
Londra	2519.50
Paris	2052.50
Milano	2225.—
Praga	1537.50

Un surdo-mut spărgător la Oradea

La poliție, a fost cercetat un caz de furt care iese din cadrul celor, cu cari ne-au obișnuit pungășii noștri.

Este vorba anume de isprăvile unui spărgător, săvârșite mai ales la maghernițele precupeților din piața mare. Sărgătorul e Bera Teodor, care este surdo-mut.

După ce a operat mai multe maghernițe, în care văzuse că negustorul lăsase la închidere, obiecte ce puteau fi luate, a fost în fine prins asupra faptului. Dus la poliție, hoțul și-a dat declarația folosindu-se la perfecție de alfabetul cu semne spaciaje pentru surdo-muți.

El a recunoscut mai multe furturi, declarând că din cauza mizeriei a săvârșit faptele rele, căci nicăieri nu l-a primit în serviciu din pricina infirmității.

Budapesta	9070.—
Belgrad	914.—
București	272.50
Varșovia	57.50
Viena	7320.—

BUCUREȘTI

Devlze

Paris	740.—
Berlin	44.40
Londra	906.—
New-York	186.—
Italia	806.—
Elveția	3590.—
Viena	2650.—
Praga	5540.—

Valute

Napoleon	760.—
Marci	44.25—
Leva	1.35—
Lire otomane	92.—
Lire sterline	910.—
Fr. rancezi	—7.45—
Fr. elvețieni	36.—
Lire italiene	8.20—
Drahme	2.10—
Dinari	3.35—
Dolari	187.50—
Marca poloneză	21.—
Cor. austr.	27.50
Cor. ung.	33.—
Cor. cehoslov.	5.50.—

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE“, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

Amaigan (brome, vopsea) pentru coloritul ouălor se fabrică la

„COLORIT“ laborator chimic

Arad. Comercianții se ceară muștră! oo 483

„NORA“

Fabrică de perii și măști Arad.

Fabrică totfelul de perii, pensule, vâruitoare și măști de tatarcă. Fabrică și reparaază pe lângă prețuri moderate totfelul de perii. oo o o o o 539

Primim comenzi prompt și pe termen. :: La cerere trimitem catalog.

Szántó și Komlós

Prețurile de iarnă

Costum p. bărbați dela . 1750 L in sus
Costum p. băieți dela . . 1250 L in sus
Costum p. băieți cu pant, scurți dela 1050 L in sus
Palton p. bărb. negru dela 2200 L in sus
Palton p. bărb. cu blană . 2600 L in sus
Palton p. bărb. ulst. și raglan dela 1850 L in sus
Palton p. băieți ulst. și raglan dela 1350 L in sus
Palton p. băieți dela . . . 850 L in sus
Paltoane de piele dela . . 4200 L in sus
Impermiabile (gumă) dela 950 L in sus
Impermiabile p. dame dela 1150 L in sus
Mare asortiment de stofe din lână din străinătate. Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu în palatul Teatrului. 720

Primăria com. Iermataneagră.

Nr. 70—1927. 554

Publicațiune de licitație,

Se publică licitație minuendă pe ziua de 28 Februarie 1927 la ora 2 p. m. în Iermataneagră la primăria, pentru confecționarea alor 4 chipiuri și căciuli de iarnă, 4 buc. pantaloni de iarnă, 4 buc. mantale, 4 buc. vestoane de iarnă, 4 buc. pantaloni de iarnă, 4 rânduri haine de vară, 4 perechi cisme, 4 perechi bocanci pentru poliști, precum și pentru serv. comunal 1 rând haine de iarnă, 1 rând haine de vară, 1 pereche

cisme, 1 pereche bocanci și o căciulă.

Condițiile de licitație vedeți zilnic la orele de biroul primăriei.

Licitația se va ține mitate cu legea contabilă cu oferte închise cari se vor înainta până în ziua licitației. Iermataneagră, la 22 1927.

Primăria

Citiți Cuvântul Ardealului

Primăria com. Iermataneagră.

Nr. 68—1927.

Publicațiune

Comuna Iermataneagră licitațiune publică pe 28 Februarie 1927 la ora primăria comunei, pentru zărea alor 63 m² lemn calitatea primă, bine și cesare primăriei și not munei.

Ofertele scrise și îndreptate adresă primăriei.

Licitațiunea se va ține conform cu dispozițiile legii contabile publice. Iermataneagră, la 22 1927.

Primăria

De vânzare motorină

benzină 25 P. H., grădină 400 m². — Simion Pfoth, N. jud. Arad.

Achete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în diferite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile **florăria JANOSI,** ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI exclusiv numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Janosi folosesc nume fals. 262

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:

Arad, Str. Muciu Scevoia 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor

din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc. 3

Dacă vrei să dejezezi sau să cini ieftin și să fii servit ooo conștiincios caută ooo

hala de vin a viticulturii „Minorților“ aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente! Deschis până la ora 12. ooo 511

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al doamnei **Cristina Sabău**

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, linge etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de modele pe pânză. 1

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Caragiale Nr. 20., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

Imprimeria Județului S. A.

Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artei tipografice. — Depozit de imprimare primare secretariale și advocaționale. ::

KNAPP

Ivopsește și curăță haine. — Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

Haine (blouse) croșetate,

veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245

Krón și Vandraesek și-a mutat biroul din Strada Take Ionescu (fost Sárossy-ucca) No. 7/a, în Strada Lc. Av. Sava No. 9 (fost Kiss-u). 536

Dacă aveți nevoie de

A

A N U N T

N T

modern,
cercetați

efectuos,
Administrația

„Cuvântul Ardealului“

din Arad, Strada Românului Nr. 6.